

STO PREMETANIH ŽIVALI

Avtor: Darko Hederih

Navodilo: Če premečete besede, ki so zapisane z velikimi črkami, dobite neko žival. Kot namig do rešitve služijo krepko izpisane besede.

DODATNE MOŽNOSTI:

1. Med živalmi iz rešitev poišči plen in plenilca!
2. Določi skupino živali (red, družina, vrsta), ki ji žival pripada!
3. Med rešitvami izberi tebi najljubšo žival in poišči dodatne informacije o njej (življenjski prostor, prehrana, razmnoževanje, sorodniki ...)!
4. Nariši eno od živali.
5. Izberi eno od živali in pripravi govorni nastop!

STO PREMETANIH ŽIVALI

Darko Hederih

1 - NAJLAŽJE, PRIMERNE ŽE ZA SEDEMLETNIKE

1.

REVICA VE, da se zima bliža,
zato si **nabere plodove,**
zakoplje jih v zemljo, skrije v rove.
Da ji le sneg načrtov ne prekriža!

2.

O VAS sem slišal marsikaj:
- **podnevi ste menda zaspani,**
- **da lesna tudi je med vami,**
- **in miš, da vaš je zalogaj.**

3.

LOVK nima in vendar **lovi,**
vsak se ga boji,
razen naivno dekle,
Rdeča Kapica je njeno ime.

4.

"**ČAKAM na miš**", odgovori
na vprašanje,
zakaj pred luknjo sedi.

5.

ČAKA tudi ona
in (naključje?) - tudi miš.
Vendar, muco bi pobožal,
nje pa se bojiš.

6.

Takoj, ko **kuro pohrusta,**
SI LICA umije in usta.

7.

Črno-belo drevo?
Seveda, BREZA!
Kaj pa **konj** - za njim
leopard opreza?

8.

TRK ob kamen, ko **koplje rov**
in prst na plano izriva,
saj pod zemljo biva,
le tja se vrača domov.

9.

KAR to žival od drugih razlikuje,
so **klešče**, ki jih poseduje.

10.

SIR ni za mačko - je za miši,
ki **mačke** jih pode;
seveda tiste, ki so pri hiši,
a naša v gozdu se naje.

11.

MARKO se praska neprestano,
težko bi rekli, da je bolan;
krivi **žuželko** dobro znano,
že jutri jo čaka Autan.

12.

DED, VEM kdo je ta orjak,
če je **severni, je beli**,
panda je moje sobe junak,
rjavi pa bi naj pri nas živeli.

13.

OZKA **brada** jo krasi,
Dedek Mraz, Božiček ni,
daje mleko, tudi sir,
v hribe žene jo pastir.
Krava ni in ni govedo,

včasih zmerjaš z njo sosedo.

14.

NOJ K **zebri** skloni glavo
in vpraša, kot bi šlo za stavo:
Kdo je tvoj **sorodnik** iz Evrope,
je osel, mula, vrsta antilope?

15.

O, DA NI ZVER že drži,
četudi je večji od vseh zveri.
Rastlinska hrana mu diši,
danes več ne živi.

16.

ŠOK, KO zagleda Janez,
od kod prihajajo jajca
saj je mislil do danes,
da nastanejo v tovarni kot kakšna srajca.

17.

VRČ je premetanka
kolobarnika brez nog.
Če je pretežka uganka -
obrni vrč naokrog.

18.

LEN JE tisti, ki ne pomaga
kopitarju pozimi, da ne omaga.
Samica se imenuje košuta
zanjo se **samec** z rogovjem buta.

19.

GLOBO bi najraje
v mestu mu naložili,
za nesnago ki jo daje
cestam in okolici.

20.

IN PO čem je tale **konj**,
vpraša kmet, ne prav bogat,
ta bo gotovo skoraj zastonj,
majhen je kot konjski škrat.

REŠITVE:

1-veverica, 2-sova, 3-volk, 4-mačka, 5-kača, 6-lisica, 7-zebra, 8-krt, 9-rak, 10-ris, 11-komar, 12-medved, 13-koza, 14-konj, 15-dinozaver, 16-kokoš, 17-črv, 18-jelen, 19-golob, 20-poni.

2 - LAHKE, PRIMERNE ZA OSEMLETNIKE IN STAREJŠE

21.

GA BEL sorodnik čigra
vabi v svoje kraje,
njega pa privlači igra,
med ladjami, ob morju je najraje.

22.

Oče in sin zgubljena v **puščavi**,
A MLEKA nikjer, niti piva.
"Kaj pivo, da le vodo dobiva."
Na srečo se **grbasta žival** pojavi.

23.

VSI NAJ napnejo možgane,
in kakšen naj tudi ugane:
Katera žival je v **gozdu merjasec**,
v hlevu pa navadni prasec?

24.

KDORKOLI bo hodil ob vodi,
ob Nilu ali kjerkoli že bodi
v Afriki, naj se živali pazi,
ki v **reki plava in se ob njej plazi.**

25.

ŠČURKA se **plazilec** loti,
tudi muhe, komarja,
neslišno se plazi in se pretvarja,
kot da ga lakota ne moti.

26.

RAVNA njiva - tu je njena hrana,
posebej, če je sveže preorana.
Gnezdo si na drevju dela,
med izjeme spada bela.

27.

KJE PA piše, da je vsak strupen?
Suha južina, na primer, je že en,
ki je, bolj kot ropar, ki mori,
mrhovinar, ki se le masti.

28.

BODLA sta se raca in gosak,
po svoje je trdil vsak,
predmet spora je problem tekoči:
kdo je njun sorodnik **žalujoči**.

29.

TI GRE premetavanje od rok?
Ugani **mačko**, ki pozna jo vsak otrok.

30.

MALA sorodnica kamele
živi tam, kjer so Kordiljere.

31.

PARK in ribnik v njem,
pravzaprav gojišče rib.
Katerih, seveda ne povem,
pa saj uganeš že naslednji hip.

32.

ČAKA STAR možak ob mlaki,
žabo, da se spremeni
v princeso, ki ob uri vsaki
je pripravljena, da z njim se poroči.

33.

KO GROZO prežene in strah,
planinec ali alpinist,
v Alpah ga sreča kopitar plah,
za skalne višine specialist.

34.

KOT SLAVA mine in se vrne

se **ptica pevka** prav tako obrne.
Jeseni v jatah odleti v južne kraje,
spomladi je pri nas najraje.

35.

ČE VAŠ **metulj ni barve žive**
(če ima na krilih največ sive)
in če med nočne spada,
potem njegova je navada
da dela škodo kamor pride,
v sobo prav tako zaide.

36.

UPAM, da ni pretežka uganka,
če rečem, da je premetanka
črk, ki so pisane z veliko
ameriška mačka, katere sliko
nosi športnik v svoji vnemi
na loparju, copatih in drugi opremi.

37.

LAŽNO trkanje jo prebudi,
vstane in se razjezi:
ne trkaj po deblu, če ne znaš,
za **trkanje sem zadolžena jaz**.

38.

DEL TE zgodbe je tudi ptič,
mali, srednji ali veliki,
po drevju trka, pa nič,
vsi prebivalci so se poskrili.

39.

KRAČA ni hrana za njo,
gozd ni njeno bivališče,
najraje ima vodo
in domače dvorišče.

40.

KANU je pretesen za njeno sorodstvo:
vidra, belica, zlatica, dihur,
brez krmarja prevzemajo vodstvo,
na regati **zveri** so medvedom za vzor.

REŠITVE:

21-galeb, 22-kamela, 23-svinja, 24-krokodil, 25-kuščar, 26-vrana, 27-pajek,
28-labod, 29-tiger, 30-lama, 31-krap, 32-krastača; 33-kozorog, 34-lastovka, 35-
vešča, 36-puma, 37-žolna, 38-detel, 39-račka, 40-kuna.

3 - SREDNJE TEŽKE, PRIMERNE ZA DEVETLETNIKE IN STAREJŠE

41.

LEP TINE si frizuro popravi,
ptič pa rožo na glavi,
slednji gre kuram zapet,
Tine pa bolj zaradi deklet.

42.

NAPAD ni v njegovi naravi,
saj mu ne diši meso,
namesto da kakšno žival zadavi,
se **medved za hrano povzpne na drevo.**

43.

BORBE imajo drvarji vsi,
preden **pade drevo,**
ob vodi pa živi nekdo,
ki to opravi en-dva-tri.

44.

TONE PRI priči kozarec spusti,
ko vidi, da **miš s stropa visi,**
kako pa šele ostrmi,
ko zagleda, da **miš leti.**

45.

DRAVI bi privoščil vodo
čisto, prav nič oporečno,
v njej potem bi **kuno rečno,**
naselil ribam v škodo.

46.

ROKA se znajde v nevarnosti,
če jo **orjaški** kit ulovi.
V jatah živi in vse prebavi,
kar v oceanu se pojavi.

47.

SOL je prevažal Martin Krpan,
pomagal si je s kobilo,
prav bi mu prišel še bolj **močan**
jelen s vso svojo silo.

48.

Iz istih črk je kot RAKETA,
med **želve** spada,
s trdim oklepom je odeta,
pod vodo plava.

49.

SLOKO telo,
ostro oko,
ptica ujeda,
med plenom zmeda.

50.

ČAR MODE so barve usklajene,
ne moreš kot **dvoživka,**
nositi na primer **rumene,**
na temni podlagi, kot je mivka.

51.

RUMEN? No ja, bolj rjav.
Sesalec? Kje pa, **majhna žival.**

52.

PLAČAJ, pa te naučim,
žabe in ribe loviti,
z nogami v močvirju stojim,
kljun pa moram v vodo potopiti.

53.

KAJ meniš, kdo je **govedo kosmato,**
njegovo sorodstvo je kar bogato:
krava, bizon in moškatno govedo.
Naseljuje Kitajsko in njeno sosedo.

54.

NO, KDOR ptičev ne pozna,
še posebej ne **ujed**,
ta ne najde hitro sled
za uganko, kot je ta.

55.

JA, BREST bo dobro izhodišče,
od tod imam prav lep razgled,
na **kurnik - moje lovišče**,
tam si poiščem obed.

56.

BREZ ČAJA in brez pomiril,
brez kave in brez poživil,
prinese lovcu plen zadet,
še preden ta nameri spet.

57.

VROČA koruza je v rokah pastirja,
saj za njegovo čredo dirja
pes, katerega ime
razkriva, kaj počne.

58.

RAD LEPO je oblečen -
(**črne pike ga krasijo**),
kot druge **divje mačke** je srečen
če se ga bojijo.

59.

JAKNA ti ne pomaga
če te napade **ujeda**.
Oster kljun (in kremplji seveda)
in žrtev takoj omaga.

60.

ROKAV je prevelik za bivališče,
sorodnika ježa in krta.
Raje luknjo v zemljo zvrta,
tam ima skrivališče.

REŠITVE:

41-petelin, 42-panda, 43-bober, 44-netopir, 45-vidra, 46-orka, 47-los, 48-kareta, 49-sokol, 50-močerad, 51-muren, 52-čaplja, 53-jak, 54-kondor, 55-jastreb, 56-jazbecar, 57-ovčar, 58-leopard, 59-kanja, 60-rovka.

4 - TEŽJE, PRIMERNE ZA DESETLETNIKE IN STAREJŠE

61.

NI TOP nevaren ob afriški puščavi,
prej je možno, da te kdo zadavi,
saj vsaka kača s strupom ne ubije,
je tudi takšna, ki **se le ovije**
okrog telesa kakšnega sesalca,
kot da objema strastnega plesalca.

62.

KANONADA, streljanje topov
v Ameriki je zdavnaj zgodovina,
najdaljša kača (devet metrov in pol)
lahko je razlog, da boš tudi ti le del spomina.

63.

BAROK. Mogoče gotika?
Karkoli, le da je piščalka
in azijska naočarka
bo trebušna plesalka.

64.

DR. SAMO - specialist za **kače**
niti strupenih se ne boji.
Jaz bi se že podelal v hlače,
on pa jo kar v roki drži.

65.

TOPLA KOČA, dobra družba,
zunaj glasno **zaropoče**
kača z repom (noter hoče).
Panika se širi kot okužba.

66.

RAČKA - ONA živi pri nas,
kobra, hvala bogu, še ne,
tista, ki se dvigati začne,
ko zališi piščalke glas.

67.

GORAT ALI raven teren,
zraven pa vode obilo,
telo pod vodo, oči pa gledajo ven -
iščejo plen za kosilo.

68.

POLONA pač ni ekolog,
vsaj tako se zdi,
saj z mrežo v roki bosih nog,
nočnega metulja lovi.

69.

IGRALO je zanjo drevo,
z veje na vejo prenaša telo.
Po njej imenujemo v disku vratarja
in mišičastega telesnega stražarja.

70.

U, GARANTNO pismo potrebuješ,
če greš na otok Borneo.
Le kdo ti jamči varnost, ko se tam srečuješ
z **opico dvometersko.**

71.

JA, GOST si oblizne prste,
ko je na jedilniku **rak**;
predstavnik tiste vrste
s kleščami, kot jih nima vsak.

72.

TO JOK bo in stok,
če te napade **stepski volk.**
Na srečo pa v stepi ni otrok,
namesto joka prevladuje molk.

73.

PET RAN ti zada
(morda še kakšno več -
pet je pač zaradi anagrama),
zato zapomni si za vedno, nikdar več
ne hodi znotraj **kletke** čisto sama.

74.

JE AH IN oh in uh in eh
vzklikal živalski zbor
potem ko je ona (kaj si nor!)
trgala mrhovino in brskala po smeteh.

75.

ZALEGA se reče, kadar je mačk,
na kupu več, kot je potrebno,
tudi **ona se boji njihovih tačk**,
tistih divjih še posebno.

76.

GROZD mu tekne (če pa ne,
je zraven le zaradi anagrama).
Ptič pa zanesljivo je
in rima je nastala sama.

77.

PIRAT **podoben divji svinji**,
tekne mu rastlinska hrana -
veja, list, podrast (banana?)
sam pa bo končal v skrinji.

78.

KREDO mi dajte in šolske stvari,
psa imam, ki se zlahka uči.
Ima **nakodrano dlako in rep**,
ni velik, a je lep.

79.

PILA, NATO je **stekla**,
da je leopard ne ulovi,
zaupno mi je rekla,
da se ga boji.

80.

JUG! ARA in druge živali,
predvsem v Južni Ameriki,
bežijo pred **mačko**, ki se pohvali,
da ji noben plen ne zbeži.

REŠITVE:

61-piton, 62-anakonda, 63-kobra, 64-modras, 65-klopotača, 66-naočarka, 67-aligator, 68-apolon, 69-gorila, 70-orangutan, 71-jastog, 72-kojot, 73-panter, 74-hijena, 75-gazela, 76-drozg, 77-tapir, 78-koder, 79-antilopa, 80-jaguar.

5 - NAJTEŽJE, PRIMERNE ZA ENAJSTLETNIKE IN STAREJŠE

81.

HURA, LOV je uspel
na **vrtnega škodljivca**,
v past se je ujel,
držite krivca.

82.

HUDIR, kako **smrdi**,
četudi sem zamenjal nogavice,
plinske vaje, se mi zdi,
izvaja **kuna**, manjša od lisice.

83

POL DESKE **sorodnik polha** zasede,
še rajši je na drevesu;
kljub drobnemu telesu,
tudi žuželko snede.

84.

BOLI, KRI teče, peče,
kadar te kljune - sledi uganka:
kako se tistemu **ptiču** reče,
telo najmanjše, kljun kot šivanka?

85.

KO MORNAR približa se obali,
vidi **ptiča**, ki se rad pohvali,
da je svojevrsten rekorder -
čez krila ima največji premer.

86.

DR. MILAN, biolog po poklicu,
življenje **opic** proučuje,
od vseh eno občuduje,
precej **pisano po licu.**

87.

VANJI PA **opica** ugaja,
ki živi na tleh,
ropa vse, kar se podaja,
po afriških poteh.

88.

VALI GA mati, kot je pač v navadi
pri **krokodilih azijskih voda,**
a ko na svet pokukajo tamladi,
ribe, skrijte se, če se le da.

89.

RED MORDA že mora biti,
jaz pa se ga ne držim,
kamela mora dve **grbi** nositi,
z **eno** jaz živim.

90.

NE VLECI ga, ne boš uspel
ga spraviti z drevesa,
še vedno bo z **veje visel,**
navzdol obrnjenega telesa.

91.

NAGA POD kakšno razvalino živi,
boji se človeške roke,
je večja od miši (in bolj smrdi),
zgloda vse (celo otroke).

92.

MARLJIV! RANČ je popolnoma očistil,
vse mravlje je posesal.
Ob tem sem na svojo sobo pomislil,
ponj bom nekoga v Ameriko poslal.

93.

NI GOB nabral, kako bi le
če biva na drevesu.
Posebnost te opice je
da ji manjka rep na telesu.

94.

NI ZOB njegovo najboljše orožje,
raje se združi v čredo,
tako kot vsako **govedo**
na sredi otroci, okoli možje.

95.

BOKI, LICA - vso telo,
iskano **žuželko** boli močno,
kako tudi ne, saj **skače dlje**,
kot se od žuželke pričakovati sme.

96.

MANJKA pomemben **predstavnik plazilcev**
bližnji sorodnik krokodila
(le ta živi v bližini Nila)
iskani pa je trepet ameriških volilcev.

97.

KAJ DAM za rogovje,
kot ga nosi tisti **jelen**,
ki mu ne diši skalovje,
raje vidi travnik zelen.

98.

VRANA po polju stika -
išče hrano za kosilo;
na zemlji se nekaj premika,
kot kaže, bo jesti obilo.
Vendar, ojoj, plazeča žival
je **kuščar**, ki je plen iskal.

99.

ORLI - **papige** plemenite sled
in ne kot misliš, skupina ujed,
seveda pa moraš vrstni red,
črk zamenjati in prebrati spet.

100.

BREZO v hipu podre,
če se vanjo zaleti.
Vendar to **govedo** le
v živalskem vrtu še živi.

REŠITVE:

81-voluhar, 82-dihur, 83-podlessek, 84-kolibri, 85-kormoran, 86-mandril, 87-pavijan, 88-gavijal, 89-dromedar, 90-lenivec, 91-podgana, 92-mravljinar, 93-gibon, 94-bizon, 95-kobilica, 96-kajman, 97-damjak, 98-varan, 99-lori, 100-zober.